

Drauge su „Swedbank“ Finansų instituto edukacijų partnere Natalija Vėževičienė siūlome mokytojams ir 8–12 klasių moksleiviams keletą finansinio raštingumo užduočių.

„Pradėdami nuo paprastesnių, kurias pasukę galvas įveiks jaunesnieji, pereisime prie kietesnio riešutėlio – vyriausiesiems skirto kryžiažodžio. Šios užduotys padės moksleiviams plėsti žodyną, sužinoti finansinių terminų reikšmes ir apibrėžimus.

Tikiuosi, kad šios užduotys mokytojams taps nedidele pagalba sukanč galvą, kokių užsiėmimų pasiūlyti klasei, o moksleiviams bus proga smagiai patikrinti žinias ar išmokti ką nors naujo“, – sako N. Vėževičienė.

1. IŠBRAUK ŽODŽIUS IR SUŽINOK ATSAKYMUS.

Mirga marga raidės? Pabandykime paieškoti kartu, kokius žodžius jos slepia. Suraskite užduotyje nurodytą skaičių ir raidę. Jų susitikimo vietoje rasite atsakymą į pateiktą klausimą. Visi žodžiai išsidėstę tik horizontaliai. Užduotį atlik šiame dokumente, virtualiu markeriu žymėdamas kiekvieną raidelę atskirai.

1D Pinigai, kuriuos gyventojai privalomai moka valstybei

11D Padėtis, kai kelios panašios srities įmonės varžosi dėl kuo geresnio vartotojų lūkesčių patenkinimo

2F Tikimybė patirti nesėkmę

12B Situacija, kai paklausa viršija pasiūlą

3E Daugelio investuotojų sunešti pinigai, kurie investuojami į akcijas, obligacijas, kitus vertybinius popierius

13K Pinigai vaiko kasdienėms reikmėms

4B Santykiai tarp žmonių (meilė, draugystė, socializacija ir kt.)

14D Galimybė turtą greitai paversti grynaisiais pinigais

5C Veidrodis, kuris parodo, ar tvarkingai žmogus moka įmokas už paskolas bei kitas paslaugas (pvz., telekomunikacijų, komunalines ir pan.)

15J Būsena, kai pasiūla lygi paklausai

6A Biudžetas, kai sutampa pajamos ir išlaidos, yra ...

16A Rizikos išsklaidymas

7B Galimybė pasirinkti

8C Kortelė, kuri leidžia disponuoti tam tikra pinigų suma, nepapildžius sąskaitos

9H Žmogus, kuris negali sumokėti skolos

10A Įrenginys, iš kurio galima pasiimti grynųjų pinigų

17C Gebėjimas sėkmingai organizuoti ir valdyti savo gyvenimą bei verslą

18I Darbo užmokesčio dydis, neatskaičius mokesčių

19A Mokslas, tiriantis žmonių elgseną ir ribotų išteklių panaudojimo būdus

20K Asmuo, kuris paskolina pinigų kitam asmeniui

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
1	E	R	T	M	O	K	E	S	Č	I	A	I	I	F	I	N	A	N	Y	F	S	F	H
2	A	S	D	F	G	R	I	Z	I	K	I	N	G	U	M	A	S	I	H	Č	B	S	V
3	T	D	R	B	I	N	V	E	S	T	I	C	I	N	I	S	D	F	O	N	D	A	S
4	S	S	O	C	I	A	L	I	N	I	A	I	D	P	O	R	E	I	K	I	A	I	V
5	G	S	K	R	E	D	I	T	O	F	I	S	T	O	R	I	J	A	D	G	S	T	C
6	S	U	B	A	L	A	N	S	U	O	T	A	S	T	U	F	F	U	E	J	K	U	H
7	L	A	L	T	E	R	N	A	T	Y	V	A	K	J	H	G	D	S	A	Ą	M	N	V
8	R	E	K	R	E	D	I	T	O	D	K	O	R	T	E	L	Ė	J	N	B	V	C	Z
9	P	O	I	U	Y	J	G	N	E	M	O	K	U	S	S	F	D	H	C	V	B	N	I
10	B	A	N	K	O	M	A	T	A	S	T	G	H	D	T	S	F	A	S	C	Z	V	A
11	P	L	M	K	O	N	K	U	R	E	N	C	I	J	A	Y	H	G	N	U	V	M	S
12	R	D	E	F	I	C	I	T	A	S	T	T	R	F	P	Ė	Y	F	S	D	H	G	D
13	A	K	L	G	F	D	A	S	D	F	D	I	E	N	P	I	N	I	G	I	A	I	F
14	Z	Ž	H	L	I	K	V	I	D	U	M	A	S	T	Y	U	F	E	G	R	S	T	G
15	N	I	M	Y	G	G	D	E	T	P	U	S	I	A	U	S	V	Y	R	A	Y	T	H
16	D	I	V	E	R	S	I	F	I	K	A	C	I	J	A	S	G	S	S	V	F	B	J
17	I	A	V	E	R	S	L	U	M	A	S	E	R	T	V	F	B	T	R	I	G	A	K
18	O	A	P	I	D	I	T	R	B	R	U	T	O	D	C	R	A	G	A	I	U	Ū	K
19	E	K	O	N	O	M	I	K	A	A	T	Ą	J	Y	I	T	H	A	Y	R	D	A	I
20	R	A	T	A	P	R	I	Ę	A	D	S	K	O	L	I	N	T	O	J	A	S	T	U

2. SURASK PASLĖPTUS ŽODŽIUS.

Šiame raidžių kratinyje pasislėpę 27 ekonomikos ir finansų terminai. Jie išsidėstę įvairiomis kryptimis – vertikaliai ir horizontaliai. Kad būtų sudėtingiau, šalia nepateikiu žodžių sąrašo. Užduotį atlik šiame dokumente, virtualiu markeriu žymėdamas kiekvieną raidelę atskirai.

P	V	E	R	S	L	I	N	I	N	K	A	I	V	P
R	S	K	O	L	I	N	I	N	K	A	S	K	A	A
E	P	S	M	A	A	K	C	I	Z	A	S	A	R	S
K	A	A	A	K	P	A	S	I	Ū	L	A	I	T	K
Ė	S	N	I	C	P	A	S	K	O	L	A	N	O	A
P	L	T	N	I	A	K	C	I	J	O	S	A	T	T
E	A	A	A	J	P	A	S	L	A	U	G	A	O	A
L	U	U	I	A	K	R	E	D	I	T	A	S	J	S
N	G	P	D	I	V	I	D	E	N	D	A	I	A	T
A	O	O	K	R	I	T	E	R	I	J	A	I	I	Y
S	S	S	A	T	L	Y	G	I	N	I	M	A	S	G
S	P	E	C	I	A	L	I	Z	A	C	I	J	A	I
K	A	R	T	E	L	I	S	D	A	R	B	A	S	U
S	K	O	L	A	P	A	L	Ū	K	A	N	O	S	S
I	Š	T	E	K	L	I	A	I	Č	E	K	I	A	I

3. IŠSPRĘSK KRYŽIAŽODĮ.

Jeigu seki ekonominio gyvenimo įvykius, pastebėsi, kad kryžiažodžio užduotyse užkoduota daugelis šiuo metu gvildinamų temų. Jei spręsdamas kryžiažodį radai nežinomų terminų, pasiūlyk mokytojui juos aptarti su klase arba aptark su tėvais. Užduotį atlik šiame dokumente, įrašydamas reikiamas raideles į kryžiažodžio langelius.

VERTIKALIAI

1. Pajamų, išlaidų ir santaupų valdymo planas
3. Žmogaus vidiniai motyvai, nulemti jo prigimties, arba tai, ko žmogui reikia
5. Kas tai yra vienu žodžiu: pinigai, duona, automobilis, vertybiniai popieriai
10. Piniginių lėšų kaupimas, jų kiekio ir vertės didinimas
11. Už tam tikrą mokestį paskolinti arba pasiskolinti pinigai, kurie turi būti grąžinti ateityje
12. Asmuo, kuris garantuoja, kad paskolos gavėjas grąžins paskolą sutartomis sąlygomis
15. Mokestis, kurį už suteiktą paskolą moka skolininkas, o gauna skolintojas
18. Pinigai, kurie mokami įstatymo ar sutarties nustatyta tvarka
19. Pinigų įdarbinimas, tikintis pelno
21. Transporto priemonė

HORIZONTALIAI

2. Veikla, kuria siekiama gauti pelno
4. Galimybė senatvėje nedirbti ir gauti tam tikro dydžio išmoką
6. Svarba, kurią žmogus suteikia vertinamam daiktui
7. Užmokestis, kurį žmonės gauna už rinkai teikiamus savo išteklius
8. Pastangos sumažinti išlaidas
9. Prekių ir paslaugų naudojimas, tenkinant savo ekonominius poreikius
13. Piniginė bauda nuo pasiskolintos sumos, dažniausiai išreiškiama procentais

14. Šalies piniginis vienetas

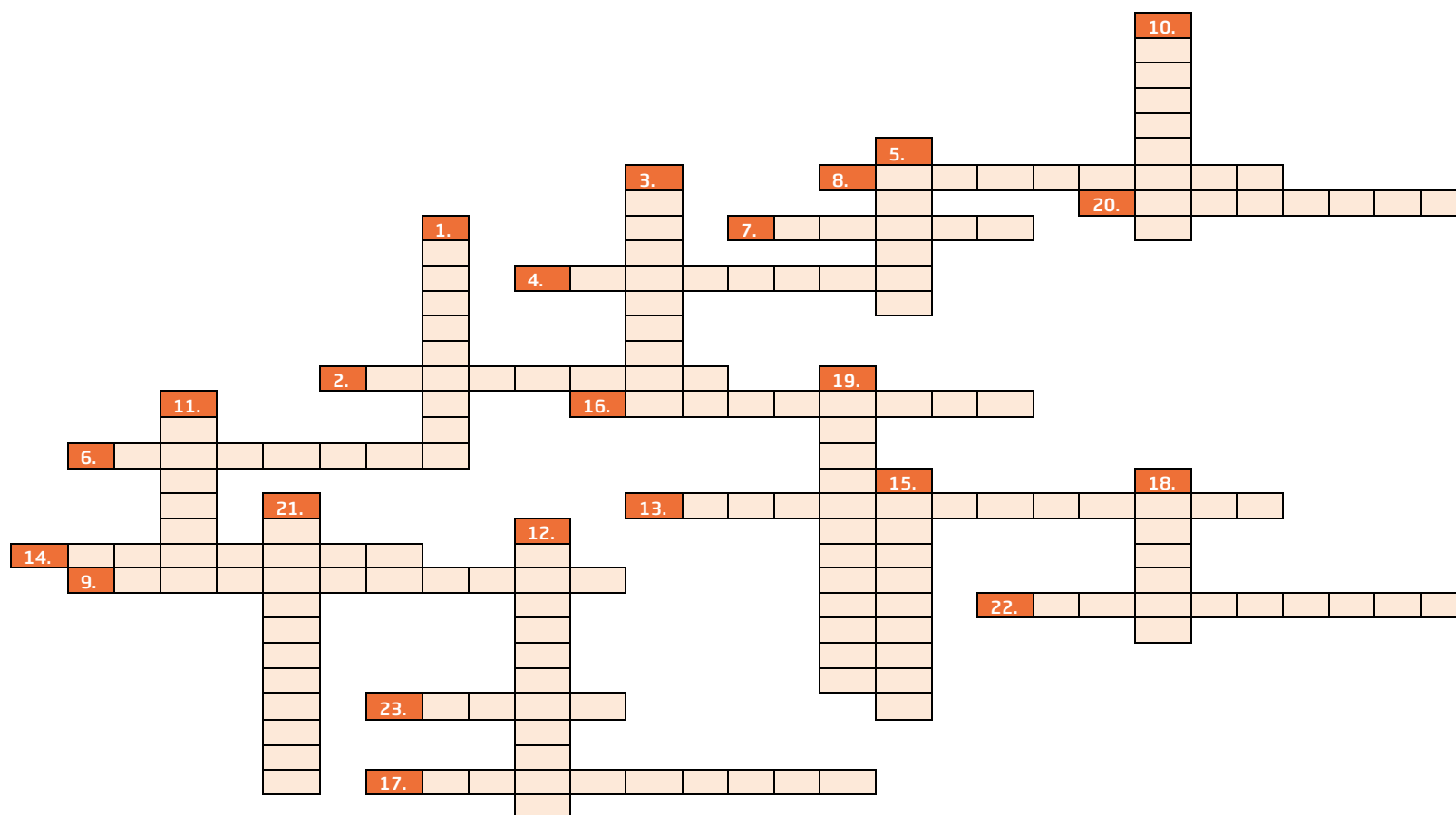
16. Prekių ir paslaugų pirkimas

17. Finansinių paslaugų sutartis, skirta padengti patiriamiems finansiniams nuostoliams

20. Vertybiniai popieriai, kurie suteikia galimybę gauti įmonės pelno dalį

22. Pinigai, kuriuos gyventojai privalomai moka valstybei

23. Pajamos, kurios atitenka žmogui sumokėjus mokesčius, arba atlyginimas į „rankas“, arba ...

TEISINGI ATSAKYMAI

1 UŽDUOTIS

1D mokesčiai

2F rizikingumas

3E investicinis fondas

4B socialiniai poreikiai

5C kredito istorija

6A subalansuotas

7B alternatyva

8C kredito kortelė

9H nemokus

10A bankomatas

11D konkurencija

12B deficitas

13K dienpinigiai

14D likvidumas

15J pusiausvyra

16A diversifikacija

17C verslumas

18I bruto

19A ekonomika

20K skoliniojas

2 UŽDUOTIS

Žodžiai: prekė, pelnas, specializacija, skola, išteklių, čekiai, verslininkai, vartotojai, paskata, stygius, skolininkas, paslaugos, santaupos, mainai, akcija, akcizas, kaina, paskola, paslauga, kreditas, dividendai, kriterijai, atlyginimas, kartelis, darbas, palūkanos, išteklių.

3 UŽDUOTIS

VERTIKALIAI

1. biudžetas

3. poreikiai

5. turtas

10. kaupimas

11. paskola

12. laiduotojas

15. palūkanos

18. išmoka

19. investavimas

21. automobilis

HORIZONTALIAI

2. verslas

4. pensija

6. vertė

7. pajamos

8. taupymas

9. vartojimas

13. delspinigiai

14. valiuta

16. išlaidos

17. draudimas

20. akcijos

22. mokesčiai

23. neto